

[Aksel Møller.]

1952 fik stadfæstet en lov, som en kommission havde arbejdet på gennem nogen tid — en kommission, som jeg, da jeg var indenrigsminister, fik nedsat — og den pågældende lov betyder en fuldstændig opbygning af vore sindssygehospitaller. Loven omfattede bevillinger til et samlet beløb af 80 mill. kr. Da det vil føre for vidt her i en kort bemærkning at redegøre for, hvor omfattende en revolution loven i virkeligheden betyder for alle rammer omkring den psykiatriske behandling af patienterne, vil jeg bede det ærede medlem om at studere denne lov. Jeg er sikker på, at hvis man interpellerede den højtærede nuværende indenrigs- og boligminister, ville man kunne få bekræftet, at dens udførelse i virkeligheden er i fuld gang, og jeg tror derfor, at det ærede medlems dels efter en sådan interpellation, dels efter at have studeret loven vil have udmærkede svar på rede hånd til overlægen på det andet fine sted i denne by.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Af de ikke mange økonomiske betragtninger af mere almen karakter, der er fremsat under den løbende finanslovbehandling, er der en enkelt, jeg for en ordens skyld gerne vil knytte en bemærkning til.

Det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen nævnte, at jeg i min tale havde sagt, at faren ved den store skattebyrde her i landet er så meget større, hvis vi står overfor et eventuelt konjunkturomslag. Denne udtalelse får så det ærede medlem til at fremsætte nogle, jeg synes en lille smule arrogante bemærkninger, idet han siger, at forholdet er jo lige det stik modsatte: muligheden for at svække en depression er netop større, jo større skatten er. Det ærede medlem spørger mig, om jeg da vil fastholde kravet om balance på skattebudgettet i en depressionsperiode. Nej, det vil jeg ikke under givne omstændigheder fastholde; men det ærede medlem glemte en afgørende ting i sine betragtninger. Statens større muligheder for at afsvække en depression, når den har store skatter, er i afgørende grad betinget af, at staten i de gode år gennem de høje skatter har haft et betydeligt overskud. Det er dette, den danske stat i de sidste

år har afskåret sig fra, ved at de store skatter for en fjerdedels vedkommende er anvendt til uproduktive udgifter, således at overskudet er forsvundet.

Hertil kommer en ting, som er endnu mere afgørende i hele dette forhold, og som det ærede medlem åbenbart, såvidt jeg kan se, slet ikke har nogen forståelse af, nemlig at muligheden for at stimulere erhvervslivet i en depressionsperiode er afhængig af, hvor stor en valutabeholdning landet har. Dersom staten i en depressionsperiode, hvor vor eksport vil gå stærkt ned, for at stimulere erhvervslivet pumper en stor, øget købekraft ud i befolkningen, da vil vor lille valutabeholdning på vel ca. 300 mill. kr. forsvinde i løbet af få uger eller måneder.

Danmark er ikke stillet som Amerika med sit eksportoverskud og sin vældige valuta- og guldbeholdning. Dør kan staten og finansverdenen i en krisetid gå til en sådan kunstig forøgelse af købekraften, men det kan Danmark ikke i væsentlig grad gøre uden at styrte sig ud i en ny valutakrise. Derfor har det netop været så farligt, at Danmark i disse år har anvendt så stor en del af nationalindtægten til uproduktive udgifter og dermed har mindsket udsigten for opsamling af større valuta-reserver.

Jeg tror, det ærede medlem i den kommende tid skal tænke disse ting igennem. Det er ikke nok at have hørt om Keynes' teorier, man skal også gerne have fordøjet dem.

(Kort bemærkning).

Rager: Jeg takker det ærede medlem hr. Aksel Møller for hans for mig så værdifulde bemærkning. Jeg har ikke personligt diskuteret med overlæge Clemmesen; men det har en af mine partifæller. Vi har ønsket, at staten skulle overtage også Københavns sindssygevæsen; deroverfor har hr. Clemmesen i første række sagt, at vi var reaktionære, for det sindssygevæsen, Københavns kommune har, er så forfærdeligt. Jeg har refereret, hvad overlæge Clemmesen har udtalt om denne sag. Nu forstår jeg altså, at jeg kan vende tilbage herfra foruden med et tilsagn fra den højtærede indenrigs- og boligminister tillige med det ærede medlem hr. Aksel Møllers henvisning til, hvor for-